

MARIE NORDMARK är sedan 2006 verksam i ämnet pedagogik vid Örebro universitet. Hon har en bakgrund som gymnasielärare i svenska, historia och geografi.

I avhandlingen studeras ”skrivprocessen” i gymnasieskolans svenskundervisning. Studien undersöker dels relationer mellan elevernas skrivande och skolmiljön där skrivandet sker, dels hur eleverna positionerar sig och andra i skrivroller i förhållande till användning av digitala artefakter och normer

i klassrummen.

Avhandlingen tar teoretisk utgångspunkt i ett sociokulturellt perspektiv på literacy och bygger på etnografiska studier i tre klasser på två olika skolor. Ett ekologiskt literacyperspektiv används för att lyfta fram skrivmiljöernas påverkan på processer där skrivande samverkar med läsande, lyssnande och samtalande. I avhandlingen analyseras dessa processer med inspiration av Kress et al (2005) undervisningsdiskurser kopplade till klassrumssituationer och Smidts (2002) skrivroller.

Resultaten av studien visar att skiftet från papper och penna till dator och skärm betyder mer än ett byte av artefakter. I klassrummens multimodala miljöer är eleverna ofta ensamma när de skriver på datorerna eftersom lärarna på grund av rummets layout går mellan olika rum. Detta leder till att eleverna positioneras som hjälpsökande och hjälpare i skrivprocessen. Genom analyser av det empiriska materialet utkristalliseras skrivrollerna: mentor, social estradör, självständig textförfattare och hjälpsökande textförfattare. Figuren ”Skrivroller i spänningsfält” har tagits fram för att visa dessa fyra skrivroller i spänningsfält mellan kollektivt och individuellt skrivande i relation till artefaktanvändning och normer. Klassrummen kännetecknas av sociala mediers närvaro vilka stör elevernas koncentration, men vissa elever använder också sociala medier för att komma i kontakt med personer med specialistkunskaper eller för att motivera sig till skolarbete. I miljön är skrivande en leverans av text för bedömning. Tidigare generationers skrivprocess har betonat vikten av förberedelsefas, skrivfas och bearbetningsfas där de centrala momenten varit skrivande av planering, flera utkast och bearbetningar i textens slutskede. I den digitala skrivprocessen börjar eleverna däremot att skriva direkt på datorn. Den digitala skrivprocessen består av delarna: skriva, spara och skicka. Den fjärde generationens skrivprocess betonar skrivande på en mikronivå och eleverna planerar och bearbetar sin text samtidigt som de skriver den. Elevernas användning av ordbehandlingsprogrammets grammatik- och rättstavningsfunktion blir ett sätt att snabbt klicka bort problem men inte ett sätt att lära sig stava på. Digitalt skrivande är komplext. Det finns lite i skolmiljön som ger stöttning och svar på de frågor i normmöten som eleverna ställs inför i sitt skrivande.

ISSN 1404-9570
ISBN 978-91-7529-000-3

MARIE NORDMARK

Digitalt skrivande i gymnasieskolans svenskundervisning

Doktorsavhandling

Digitalt skrivande i gymnasieskolans svenskundervisning En ämnesdidaktisk studie av skrivprocessen

MARIE NORDMARK
Pedagogik

MARIE NORDMARK

Digitalt skrivande i gymnasieskolans svenskundervisning

ÖREBRO
STUDIES IN
EDUCATION
45

2014

Örebro Studies in Education 45 *och* Örebro Studies in Educational
Sciences with an Emphasis on Didactics 9 | ÖREBRO 2014